

10–13 januari

Debatter m. m.

	Sid.
Tisdagen den 10 januari	
Hälsningstal av ålderspresidenten	3
Anföranden av ålderspresidenten och talmannen efter talmansvalen	5
Anförande av talmannen efter sekreterarvalet.	6
Onsdagen den 11 januari	
Anförande av talmannen å rikssalen	7
Torsdagen den 12 januari	
Interpellation av herr Lundström ang. erfarenheterna av den gene- rella hastighetsbegränsningen under tiden den 22 december 1960— den 9 januari 1961	10

Samtliga avgjorda ärenden

Tisdagen den 10 januari	
Protokoll från justitiedepartementet ang. fullmaktsgranskning	4
Upprop	5
Val av talman och vice talmän	5
Val av sekreterare	6
Torsdagen den 12 januari	
Val av talmanskonferens	9
Val av kanslideputerade	9
Val av suppleanter för kanslideputerade	9
Val av kanslitillsättare	9
Val av ekonomideputerade	9

	Sid.
Fredagen den 13 januari	
Val av ledamöter i de ständiga utskotten	12
Val av statsrevisorer jämte suppleanter	13
Val av medlemmar i Nordiska rådet	14
Val av suppleanter i de ständiga utskotten	14
Val av suppleanter i Nordiska rådet	16

Sedan i kraft av § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen riksdagen sammankommit här i huvudstaden tisdagen den 10 januari 1961, sammanträdde riksdagens första kammare i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingssal samma dag,

Tisdagen den 10 januari,

kl. 11.00.

Herr SANDLER framträdde till talmansbordet och yttrade:

Ärade kammarledamöter! Jag har att ånyo öppna en vårsession i riksdagens första kammare. Jag hälsar dess ledamöter välkomna efter överstånden jul- och nyårshelg. En särskild välkomst önskar jag ägna de nytillträdande, våra kamrater i arbete och vänskaplig samvaro. Till dem som vid årsskiftet avslutade sitt ledamotskap sade vi farväl och tack vid kammarens sista plenum förra året.

Vi har nu den värsta mörkningen bakom oss och ser hän mot ljusare tid. Kunde vi blott säga detsamma om det allmänna läget i världen! Naturens mörker och ljus är en år efter år upprepade växling. Det är icke en sådan vårt hopp förväntar av utvecklingen i människans värld, i folks och statsledningars ömsesidiga reaktioner. Vad vi icke vill upphöra att tro om framtiden är att den större strimma ljus det nya året skall bringa, skall växa sig allt bredare och bliva varaktig.

Året 1960 lämnar i arv, bland smärre stråk av blånande himmel, ändå mer av mäktiga moln som förvärkar sikten framåt. Att så många folkgrupper stått upp till självständig tillvaro är det gångna årets bästa arvegods. Men de tar sina första steg på frihetens bana i en värld starkare splittrad och där hungern mer än friheten mångenstädes präglar tillvaron.

Ur det sista halvårets svårbemästrade Kongokris har fötts Förenta Nationernas än mer olycksbådande inre kris. En

ensam svensk, på den förnämligaste internationella förtroendeposten satt att förvalta den mellanfolkliga organisationens uppgifter, fullföljer orubbligt under bittra missräkningar, med en ära som skall bestå, det FN-program som blivit honom anförtrott. En överväldigande del av Sveriges folk vill härtill, såsom plägsed oss emellan är efter årsskifteshelgerna, förvisso önska »god fortsättning» under de kommande skickelser som är oss fördolda.

Med den relativa trygghet vi åtnjuter här i Norden får vi dock allt mindre se bort ifrån att även en del av denna osäkerhetens och svältens värld, med förpliktelser dem medborgarna i ett välfärdssamhälle icke skall undandra sig. I detta hägn har vi förmånen att nu begynna ett nytt riksdagsårs vardagsbestyr.

Förvissad om att första kammaren skall bemöda sig att väl fylla den roll nu gällande författning åt den anvisar förklarar jag dess första plenum år 1961 öppnat.

Sedan herr ordföranden därefter inlagt talmansplatsen, tillkännagav herr ordföranden, att han på grund av bestämelsen i § 1 mom. 2 av kammarens ordningsstadga anmodat byråsekreteraren W. Stenwall att, till dess sekreterare blivit utsedd, föra kammarens protokoll, ävensom att herr ordföranden för tillfället anställt de övriga befattningshavare, som ansetts erforderliga.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 4 januari 1961.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter som skulle inför departementschefen företagas innan årets riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar Åsbrink, Kollberg och Svärd samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar Renlund, Strand och Hagberg.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter *dels* för 18 personer, som vid val i oktober 1960 för vissa valkretsar utsetts till ledamöter av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade från och med den 1 januari 1961, *dels ock* för 5 personer, som vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda såsom ledamöter av första kammaren i stället för avgångna ledamöter av samma kammare.

Vid granskning av fullmakterna framställdes icke någon anmärkning mot desamma.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna **skulle tillika** med dessa överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

K. G. Grönhagen

Den återopade förteckningen, som jämväl upplästes, lydde sålunda:

Förteckning

å ledamöter av riksdagens första kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 4 januari 1961.

Stockholms stad

- 1 Direktören Bengt Sjönell

Södermanlands län och Västmanlands län

- 2 Personalkonsulenten Sven Nyman i Västerås

Kronobergs län och Hallands län

- 3 Sektionschefen Fritz Persson i Växjö

Malmöhus län med Malmö stad och Hälsingborgs stad

- 4 Bankofullmäktigen Emil Ahlkvist i Jordholmen
- 5 Riksgäldsfullmäktigen Erik Hagberg i Malmö
- 6 Studiesekreteraren Eric Holmqvist i Malmö
- 7 Lantbrukaren J.-A. Arvidson i Hög, Kävlinge
- 8 Statsrådet Gunnar Lange
- 9 Lantbrukaren Thorsten Larsson i Särslöv, Nordanå
- 10 Telearbetaren Alvar Mårtensson i Ystad
- 11 Överläkaren Gunnar Edström i Lund
- 12 F. d. ombudsmannen Axel E. Svensson i Malmö
- 13 Direktören Gösta Jacobsson i Malmö
- 14 Fru Ingeborg Carlqvist i Hälsingborg
- 15 Skeppsredaren Stig Gorthon i Hälsingborg

Älvsborgs län

- 16 Landstingsmannen Anton Larsson i Hanebol, Tösse

Gävleborgs län med Gävle stad

- 17 F. d. landshövdingen Rickard Sandler i Stockholm
- 18 Pol. mag. Per Hilding i Gävle
- 19 Hemmansägaren Jon N. Jonsson i Bollnäs
- 20 Redaktören Yngve Möller i Gävle
- 21 Lantbrukaren Axel Andersson i Österfärnebo
- 22 Hemmansägaren Erik Svedberg i Gnarp

Västernorrlands län och Jämtlands län

- 23 Tillsynsläraren Martin Widén i Östersund

Här skulle antecknas, att herrar Sjönell, Fritz Persson och Anton Larsson utsetts att inträda såsom ledamöter av kammaren i stället för respektive fru Gärde Widemar, herr Rune Johansson och herr Robert Johansson, vilka blivit valda till ledamöter av andra kammaren från och med den 1 januari 1961, samt att herr Nyman och herr Widén blivit utsedda att inträda såsom ledamöter av kammaren i stället för herr Johan Persson respektive herr Pålsson, vilka båda ledamöter av sagt sig sina riksdagsmanabefattningar.

Vidare upplästes och lades till handlingarna ett från justitiedepartementet ankommet protokoll, så lydande:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 10 januari 1961.

Till justitiedepartementet hade den 4 januari 1961 från länsstyrelsen i Östergötlands län inkommit fullmakter för skolvaktmästaren Eric Peterson, Linköping, och metallarbetaren Gillis Augustsson, Boxholm, vilka vid ny röstsammanräkning blivit utsedda såsom ledamöter av riksdagens första kammare i stället för avgångna ledamöter av samma kammare.

Vid granskning av fullmakterna, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakterna icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte de granskade fullmakterna överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

K. G. Grönhagen

Det antecknades, att herrar Eric Peterson och Augustsson utsetts att inträda såsom ledamöter av kammaren i stället för respektive herrar Sunne och Strandler, vilka av sagt sig sina riksdagsmanabefattningar.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes nu upprop av kamma-

rens ledamöter, varvid såsom frånvarande antecknades:

fru *Lindström*,
herr *Geijer*.

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökningar:

Till riksdagens första kammare

Undertecknad anhåller härmed vördsam om ledighet från riksdagsarbetet under tiden den 10—den 12 januari 1961 på grund av utrikes tjänsteresa.

Stockholm i statsrådsberedningen den 22 december 1960

Ulla Lindström

Till riksdagens första kammare

Undertecknad hemställer härmed om befrielse från att närvara vid riksdagens öppnande och upprop, då jag på grund av utlandsresa är förhindrad närvara.

Stockholm den 5 januari 1961

Arne Geijer

De begärda ledigheterna beviljades.

Företogs val av talman; och utsågs därtill:

herr Sundelin med 137 röster.

Anställdes val av förste vice talman; och utsågs därtill:

herr Strand med 128 röster.

Företogs val av andre vice talman; och utsågs därtill:

herr Johansson, Ivar, med 109 röster.

Herr SANDLER, som nu lämnade talmansplatsen, ytrade därvid till herr talmannen:

Jag lyckönskar presidiet till det förtroende som valförrättningen redovisat och överlämnar härmed talmansklubban till dess primus och hälsar honom välkommen åter i talmannens stol.

Herr TALMANNEN intog talmansplatsen och anförde:

Herr ålderspresident, ärade kammarledamöter! Jag har att å mina egna och vice talmännens vägnar få framföra vårt värdsamma tack för det stora förtroende som genom de nu förrättade valen har visats oss.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren att nu företaga val av sekreterare.

Valet företogs; och befanns efter valförrättningens slut hava blivit till sekreterare utsedd:

hovrättsassessor K.-G. Lindelöw med 128 röster.

Hovrättsassessor Lindelöw fick nu företräde, varvid herr TALMANNEN yttrade:

Kammaren har vid det nu förrättade valet till sin sekreterare återvalt hovrättsassessor Lindelöw. Det är säkert ingen överdrift att påstå att det inom kammaren och dess presidium har rått allmän tillfredsställelse över Edert sätt att sköta sekreterarbefattningen. Jag hoppas att detta goda förhållande kommer att bestå även i fortsättningen. Hjärtligt välkommen!

Protokollsföringen övertogs härefter av sekreteraren.

In fidem
W. Stenwall

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att onsdagen den 11 innevarande månad kl. 11.00 infinna sig uti slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelningen av dessa biljetter proportionellt i förhållande till ledamotsantalet i varje valkrets finge ske genom sekreteraren.

Denna hemställan bifölls.

Herr TALMANNEN anförde:

Jag vill fästa kammarens uppmärksamhet på att det under detta plenum utdelats ett stencilerat meddelande rörande sammanträdestiderna under innevarande månad.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 11.59.

In fidem
K.-G. Lindelöw

Onsdagen den 11 januari

Kammaren sammanträdde kl. 10.30.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde torsdagen den 12 innevarande månad företaga följande val, nämligen

dels av fyra ledamöter i talmanskonferensen,

dels av två kanslideputerade samt av två suppleanter för dessa,

dels av sex ledamöter att delta i tillsättandet av vissa befattningshavare hos kammaren,

dels ock av fyra ledamöter att handhåva vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen anförde vidare, att han, likaledes efter samråd med andra kammarens talman, finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde, som komme att hållas fredagen den 13 i denna månad, företaga val *dels* av ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten, *dels* av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, *dels ock* av medlemmar och suppleanter i Nordiska rådet.

Vad herr talmannen sålunda föreslagit bifölls.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren nu, kl. 10.32, att ajournera sina förhandlingar till kl. 10.45.

Till åttlydnad av Kungl. Maj:ts kallelse avgingo herr talmannen och kammarens ledamöter kl. 10.45 till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av kyrkoherden i Gällivare pastorat, kontraktsprosten

Gottfrid Nordlund. Efter gudstjänstens slut begav kammaren sig till rikssalen, i vilken även andra kammaren infann sig.

Hans Maj:ts Konungen kom tillstädes och öppnade riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal.

Herr TALMANNEN framträdde därpå och yttrade:

Eders Majestät!

De förhoppningar om ökat samförstånd på det internationella området, som säkert fanns på många håll för något år sedan, har genom händelser som sedan dess inträffat blivit i betänklig grad grusade. Nu framträder spänningen och den därav följande oron i världen som det allt överskuggande draget i dagens bild av det internationella läget.

Men här gäller det väl, trots allt, att inte helt misströsta om framtiden. Det svenska folket är förvisso enigt med Eders Majestät om att Sverige bör efter måttet av sin förmåga stödja de internationella strävandena till fred och samförstånd i världen. Säkert är det också en allmän mening, att vårt land bör medverka såväl i Förenta Nationernas arbete till stöd för utvecklingsländerna som i övrig internationell hjälpverksamhet.

Vad *vårt* land beträffar är dagsläget övervägande ljusst. Näringslivet har under det senast gångna året arbetat under i stort sett gynnsamma betingelser. Vissa undantag finnas dock. Ett sådant berör jordbruksnäringen, som åsamkades mycket kännbara förluster genom höstens ogynnsamma skördeförhållanden inom stora delar av landet. Mot denna bakgrund finns det kanske särskild anledning antaga att det av Eders Majestät bebådade förslaget om ett system för permanent skördeskadeskydd

skall komma att mottagas med mycket stort intresse.

De ekonomiska utsikterna bedömas allmänt som övervägande goda för det nu ingångna året, även om en viss osäkerhet gör sig märkbar, då det gäller prognoser för den ekonomiska utvecklingen på något längre sikt. Det förefaller klokt att räkna med dessa något osäkra framtidsutsikter, då det gäller bedömningen av våra ekonomiska möjligheter.

Med varmaste önskan att lycka och välgång må följa Eders Majestät och hela det kungliga huset betygar jag nu Eders Majestät första kammarens undersåtliga vördnad, tillit och trohet.

Sedan andra kammarens talman därefter i denna kammarens namn till Hans

Maj:t Konungen framfört andra kammarens undersåtliga vördnad, fingo talmännen vardera mottaga, av herr statsrådet och chefen för finansdepartementet Sträng ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1961/62, samt av herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet Kling ett exemplar av Kungl. Maj:ts berättelse till 1961 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit, varefter ceremonien å rikssalen avslutades och första kammaren enligt beslut, fattat före avtågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 12.32.

In fidem
K.-G. Lindelöw

Torsdagen den 12 januari

Kammarens sammanträdde kl. 10.00.

Herr ANDRE VICE TALMANNEN erhöjll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! Jag ber att få hemställa, att första kammaren måtte besluta, att antalet suppleanter i de ständiga utskotten förutom utrikesutskottet skall vad denna kammare beträffar bestämmas till: för konstitutionsutskottet 12, för statsutskottet 26, för bevillningsutskottet 14, för bankoutskottet 11, för första lagutskottet 12, för andra lagutskottet 13, för tredje lagutskottet 12, för jordbruksutskottet 13 samt för allmänna beredningsutskottet 16.

Denna hemställan bifölis.

Företogs val av fyra ledamöter i talmanskongressen; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Andersson, Birger,	med	73	röster,
» Bengtson	»	73
» Ewerlöf	»	73
» Lundström	»	73

Då val av två kanslideputerade nu skulle anställas, begärdes ordet av herr ANDRE VICE TALMANNEN, som anförde:

Herr talman! För de återstående val som skall förrättas vid detta plenum ber jag att få avlämna gemensamma listor, en för varje val. Listorna har godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskongressen, och varje lista upptar namn på så många personer som det ifrågavarande valet avser.

Herr andre vice talmannen avlämnade därefter fyra särskilda listor.

Den lista, som avsåg valet av kanslideputerade, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Svensson, Axel
fröken Andersson

Sedan denna lista uppläst och av kammaren godkänts, förklarades herr Axel Svensson och fröken Andersson hava blivit utsedda till kanslideputerade.

Företogs val av två suppleanter för kanslideputerade.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Damström
Andersson, Torsten

Efter det denna lista uppläst och av kammaren godkänts, förklarades herrar Damström och Torsten Andersson hava blivit utsedda till suppleanter för kanslideputerade.

Anställdes val av sex ledamöter att delta i tillsättandet av de i 30 § andra stycket riksdagsstadgan avsedda befattningshavare hos kammaren.

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Elowsson, Nils
Bergman
Boman
Elofsson, Gustaf
Jonsson
Eskilsson

Sedan denna lista uppläst och av kammaren godkänts, förklarades herrar Nils Elowsson, Bergman, Boman, Gustaf Elofsson, Jonsson och Eskilsson hava blivit utsedda till kanslitillsättare.

Företogs val av fyra ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

Interpellation ang. erfarenheterna av den generella hastighetsbegränsningen under tiden den 22 december 1960—den 9 januari 1961

Den av herr andre vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Andersson, Birger
Schmidt
Johansson, Ivar
Bergh, Ragnar

Efter det denna lista uppläst och av kammaren godkänts, förklarades herrar Birger Andersson, Schmidt, Ivar Johansson och Ragnar Bergh hava blivit utsedda till ekonomideputerade.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts nästlidna dag på rikssalen överlämnade berättelse till 1961 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts under gårdagen på rikssalen överlämnade proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1961/62, blev densamma bordlagd.

Anmäldes och bordlades

dels följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61;

nr 9, angående försäljning av vissa kronoegendomar m. m.; och

nr 10, angående befrielse i vissa fall från betalningsskyldighet till kronan;

dels ock Kungl. Maj:ts till kammaren överlämnade skrivelse nr 12, om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Anmäldes och bordlades

riksdagens revisorers berättelse över den år 1960 av dem verkställda granskningen av statsverket;

riksdagens revisorers berättelse om den år 1960 av dem verkställda granskningen av riksbanken;

riksdagens revisorers berättelse om den år 1960 av dem verkställda granskningen av riksgäldskontoret; justitieombudsmannens ämbetsberättelse; och militieombudsmannens ämbetsberättelse.

Interpellation ang. erfarenheterna av den generella hastighetsbegränsningen under tiden den 22 december 1960—den 9 januari 1961

Herr LUNDSTRÖM (fp) erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! Under de nitton dagarna mellan den 22 december 1960 och den 9 januari 1961, då hastigheten på våra vägar var generellt maximerad till 80 km i timmen, omkom 23 människor i trafikolyckor. Motsvarande tid för ett år sedan var antalet dödsoffer i trafiken 54.

En markerad minskning av de allvarliga trafikolyckorna har alltså skett under den period, då vi hade allmän hastighetsbegränsning. Att denna kan tillskrivas en del av förtjänsten av nedgången i olyckornas antal synes sannolikt. Även andra faktorer måste dock härvid tillmätas betydelse. Den starkt intensifierade trafiksäkerhetspropagandan och förbättringen i väderleksrapporteringar i radio och TV under hösten och under hastighetsbegränsningstiden har säkerligen spelat stor roll.

En annan betydelsefull faktor är den skärpta polisiära övervakningen i samband med hastighetskontrollerna. Det är troligt, att ökad polisvakning av vägarna även utan hastighetsbegränsning skulle ha stor effekt.

Av avgörande betydelse är naturligtvis också de mera »konstanta» faktorerna trafikintensiteten och väderleksförhållandena. Som bekant använder regelmässigt många bilister tåg eller flyg på vintern i stället för bilen. Det är möjligt, att denna grupp under hastighetsbegränsningsperioden på grund av

Interpellation ang. erfarenheterna av den generella hastighetsbegränsningen under tiden den 22 december 1960—den 9 januari 1961

väderleksförhållandena var större än vanligt.

På grund av svårigheterna att bedöma utfallet av hastighetsbegränsningen och för att undvika att förhastade och mindre väl underbyggda omdömen vinner terräng skulle det vara önskvärt, om kommunikationsministern så snart som möjligt lämnade en redogörelse för kammaren för vilka erfarenheter som vunnits av hastighetsbegränsningen. En grundlig inventering av de vunna erfarenheterna, varvid det bör vara särskilt angeläget att så långt möjligt få klargjort de faktorer som vid sidan av hastighetsbegränsningen kan ha i väsentlig mån påverkat trafiksäkerheten i gynnsam riktning under denna tid, bör naturligen ligga till grund för utformningen av kommande försök med temporär hastighetsbegränsning.

Jag anhåller därför om första kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet få rikta följande fråga:

Vill herr statsrådet inför kammaren lämna en redogörelse för de erfarenheter som vunnits av den fr. o. m. den 22 december 1960 t. o. m. den 9 januari 1961 tillämpade generella hastighetsbegränsningen för vägtrafiken, samt hur herr statsrådet bedömer dessa erfarenheter för kommande försök med tidsbegränsad hastighetsbegränsning?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågasvarande spörsmål finge framställas.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 1, av herr *Sveningsson m. fl.*, om utredning angående införande av högertrafik i Sverige;

nr 2, av herr *Andersson, Axel Johannes*, om soldathemsverksamheten m. m.;

nr 3, av herr *Kronstrand m. fl.*, om viss förlängning av tiden för besvär över beslut av taxeringsnämnd;

nr 4, av herr *Carlsson, Eric*, och herr *Larsson, Thorsten*, angående användning av benämningen glass;

nr 5, av herr *Hedström* och herr *Nils-son, Hjalmar*, om ändrad ordning för utbetalning av arealtillägg, m. m.; samt

nr 6, av herr *Lundström*, angående allmänna flaggdagar.

På framställning av herr talmannen beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2 skulle uppföras sist på föredragningslistan för morgondagens sammanträde.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 10.20.

In fidem

K.-G. Lindelöw

Fredagen den 13 januari

Kammaren sammanträdde kl. 13.00.

Herr FÖRSTE VICE TALMANNEN erhöjll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! För vart och ett av de val, som skall förrättas vid detta plenum, ber jag att få avlämna gemensamma listor. Listorna har godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen, och varje lista upp- tar namn på så många personer, som det ifrågavarande valet avser.

Herr förste vice talmannen avlämnade därefter ifrågavarande listor, tjugutre till antalet.

Företogos val av föreskrivet antal ledamöter i de ständiga utskotten, nämligen åtta ledamöter i utrikesutskottet, tio ledamöter i konstitutionsutskottet, femton ledamöter i statsutskottet, tio ledamöter i bevillningsutskottet, åtta ledamöter i bankoutskottet, åtta ledamöter i första lagutskottet, åtta ledamöter i andra lagutskottet, åtta ledamöter i tredje lagutskottet, tio ledamöter i jordbruksutskottet och tolv ledamöter i allmänna beredningsutskottet.

Sedan de av herr förste vice talman- nen för dessa val avlämnade listorna, alla försedda med partibeteckningen »Den gemensamma listan», blivit i tur och ordning av herr talmannen upplästa och av kammaren godkända, befanns, att följande personer, vilkas namn i här an- given ordning upptagits å respektive lis- tor, utsetts till

ledamöter i utrikesutskottet:

herr Sandler
 » Strand
 » Lundström
 » Aman
 » Bengtson
 » Elmgren
 » Ewerlöf
 » Boheman

ledamöter i konstitutionsutskottet:

herr Elmgren
 » Damström
 » Ollén
 » Pettersson, Georg
 » Andersson, Torsten
 » Olsén
 » Sveningsson
 fru Segerstedt Wiberg
 herr Olsson, Erik
 » Hedblom

ledamöter i statsutskottet:

herr Gillström
 » Näsström
 » Boman
 » Persson, Einar
 » Johansson, Ivar
 » Andersson, Birger
 fröken Andersson
 herr Andersson, Axel Johannes
 » Thun
 » Bergman
 » Holmqvist
 » Jacobsson, Per
 » Bengtson
 » Persson, Fritz
 » Bergh, Ragnar

ledamöter i bevillningsutskottet:

herr Eriksson, Einar
 » Jansson
 » Spetz
 fröken Ranmark
 herr Elofsson, Gustaf
 » Ericsson, John
 » Hagberg
 » Söderquist
 » Carlsson, Oscar
 » Nilsson, Yngve

ledamöter i bankoutskottet:

herr Fahlander
 » Geijer
 » Schmidt
 » Aspling
 » Larsson, Nils Theodor
 » Ståhle
 » Ewerlöf
 » Hansson, Gustaf Henry

ledamöter i första lagutskottet:

herr Branting
 » Ahlkvist
 » Hanson, Per-Olof
 » Olofsson, Per
 » Nilsson, Ferdinand
 » Nyström
 » Gezelius
 » Alexanderson

ledamöter i andra lagutskottet:

herr Elowsson, Nils
 » Svensson, Axel
 fru Hamrin-Thorell
 » Carlqvist
 » Svenson
 herr Strand
 » Birke
 fröken Nordström

ledamöter i tredje lagutskottet:

herr Lindahl
 » Grym
 » Osvald
 » Karlsson, Göran
 » Carlsson, Georg
 » Kristiansson
 » Ohlsson, Ebbe
 » Åkesson

ledamöter i jordbruksutskottet:

herr Svedberg, Lage
 » Jonsson
 » Nord

herr Andersson, Bertil
 » Hermansson
 » Nilsson, Hjalmar
 » Eskilsson
 » Hansson, Nils
 » Mossberger
 » Jonasson

ledamöter i allmänna beredningsutskottet:

herr Anderson, Carl Albert
 » Möller
 » Nestrup
 » Sörlin
 » Andersson, Axel Emanuel
 » Söderberg
 » Ringaby
 » Olofsson, Uno
 » Larsson, Lars
 » Hedström
 » Stefanson
 » Gustafsson, Nils-Eric

Anställdes val av sex revisorer för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning jämte sex suppleanter för dessa revisorer.

Den av herr förste vice talmannen för detta val avlämnade listan, som bar partibeteckningen »Den gemensamma listan», hade följande utseende:

Svedberg, A. Lage Ledamot av första kammaren	Näsström, Emil E. Ledamot av första kammaren
Elowsson, Nils J. Ledamot av första kammaren	Jonsson, Jon N. Ledamot av första kammaren
Osvald, K. Hugo Ledamot av första kammaren	Schmidt, Carl S:son Ledamot av första kammaren
Mogård, J. A. Bertil Ledamot av första kammaren	Gillström, Anselm K. Ledamot av första kammaren
Elofsson, Gustaf S. Ledamot av första kammaren	Fru Svenson, Gärda S. Ledamot av första kammaren
Birke, G. Emanuel Ledamot av första kammaren	Eskilsson, Carl E. Ledamot av första kammaren

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades hava blivit utsedda till statsrevisorer herrar Lage

Svedberg, Nils Elowsson, Osvald, Mogård, Gustaf Elofsson och Birke samt till suppleanter för dem respektive her-

rar Näsström, Jonsson, Schmidt och Gillström, fru Svenson samt herr Eskilsson.

Företogs val av åtta medlemmar i Nordiska rådet för tiden intill dess val nästa gång äger rum.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Sandler
Andersson, Birger
Osvald
Strand
Sundin
Gillström
Ewerlöf
Lundström

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänkts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till medlemmar i Nordiska rådet.

Anställdes val av suppleanter till förut bestämt antal i de ständiga utskotten, nämligen åtta suppleanter i utrikesutskottet, tolv suppleanter i konstitutionsutskottet, tjugusex suppleanter i statsutskottet, fjorton suppleanter i bevillningsutskottet, elva suppleanter i bankoutskottet, tolv suppleanter i första lagutskottet, tretton suppleanter i andra lagutskottet, tolv suppleanter i tredje lagutskottet, tretton suppleanter i jordbruksutskottet och sexton suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

Sedan de av herr förste vice talmannen för dessa val avlämnade listorna, alla försedda med partibeteckningen »Den gemensamma listan», blivit i tur och ordning av herr talmannen upplästa och av kammaren godkända, befanns, att följande personer, vilkas namn i här angiven ordning upptagits å respektive listor, utsetts till

suppleanter i utrikesutskottet:

herr Andersson, Birger
» Pettersson, Georg
» Boman

herr Aspling
» Johansson, Ivar
» Geijer
» Hagberg
» Hansson, Nils

suppleanter i konstitutionsutskottet:

herr Anderson, Carl Albert
» Dahl
» Källqvist
» Sörlin
» Andersson, Axel Emanuel
» Aspling
» Arvidson
» Sjönell
» Karlsson, Göran
» Palm
» Hilding
» Pettersson, Harald

suppleanter i statsutskottet:

herr Svensson, Rikard
fru Wallentheim
herr Johansson, Anders
» Söderberg
» Larsson, Nils Theodor
» Mårtensson
» Svärd
» Nestrup
» Petersson, Bertil
» Palme
» Edström
» Svedberg, Erik
fru Svenson
herr Gustavsson, Bengt
» Birke
» Larsson, Herbert
» Lundström
» Persson, Ragnar
» Larsson, Thorsten
» Sundin
» Källqvist
» Carlsson, Eric
» Kaijser
» Virgin
» Widén
» Gorthon

suppleanter i bevillningsutskottet:

herr Möller
» Wärnberg
» Johansson, Anders
» Johansson, Tage
» Sundin
» Hellebladh

herr Jacobsson, Gösta
 » Kronstrand
 » Siegbahn
 » Wirmark
 » Johansson, Knut
 » Stefanson
 » Mattsson, Torsten
 » Hansson, Gustaf Henry

suppleanter i bankoutskottet:

herr Larsson, Åke
 » Elowsson, Nils
 » Kronstrand
 » Palm
 » Mattsson, Torsten
 » Fagerström
 » Gorthon
 » Hanson, Per-Olof
 » Augustsson
 » Svanström
 » Sjönell

suppleanter i första lagutskottet:

herr Svedberg, Erik
 » Palme
 » Ollén
 fröken Mattson
 herr Svanström
 » Mogård
 » Arvidson
 » Nyman
 » Magnusson
 » Fagerström
 » Hilding
 » Larsson, Anton

suppleanter i andra lagutskottet:

herr Larsson, Lars
 » Magnusson
 » Edström
 » Berg, Gunnar
 » Carlsson, Eric
 fru Nilsson
 herr Kaijser
 » Söderquist
 » Svensson, Rikard
 » Virgin
 » Peterson, Eric
 » Nyman
 » Larsson, Thorsten

suppleanter i tredje lagutskottet:

herr Johansson, Knut
 » Larsson, Åke
 » Alexanderson

herr Siegbahn
 » Olsson, Ernst
 » Jansson
 » Schött
 » Hansson, Nils
 » Larsson, Herbert
 » Wirmark
 » Pettersson, Gunnar
 » Nilsson, Ferdinand

suppleanter i jordbruksutskottet:

herr Berg, Gunnar
 » Hedström
 » Olofsson, Uno
 » Kristiansson
 » Pettersson, Harald
 » Augustsson
 » Ohlsson, Ebbe
 » Pettersson, Gunnar
 fru Nilsson
 herr Wörnberg
 » Akesson
 » Gustafsson, Nils-Eric
 » Ringaby

suppleanter i allmänna beredningsutskottet:

herr Dahl
 » Helleblad
 » Nord
 fröken Mattson
 herr Olsson, Ernst
 » Johansson, Tage
 » Schött
 fru Hamrin-Thorell
 herr Gustavsson, Bengt
 » Mårtensson
 » Widén
 fru Wallentheim
 herr Larsson, Anton
 » Peterson, Eric
 » Jacobsson, Gösta
 » Jonasson

I samband med valet av suppleanter i utrikesutskottet beslöts på framställning av herr talmannen, att riksdagens kansli-deputerade skulle genom utdrag av protokoll underrättas om kammarens val av ledamöter och suppleanter i utrikesutskottet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlåtas.

Företogs val av åtta suppleanter för de av kammaren valda medlemmarna i Nordiska rådet för tiden intill dess val nästa gång äger rum.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som avsåg detta val, upptog under partibeteckningen »Den gemensamma listan» följande namn:

Ahlkvist
 Pettersson, Georg
 Andersson, Axel Johannes
 fröken Ranmark
 Nilsson, Jan-Ivan, i Tvärålund
 Geijer
 fröken Andersson
 fru Segerstedt Wiberg

Efter det denna lista uppläst och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i Nordiska rådet.

På framställning av herr talmannen beslöts att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av medlemmar och suppleanter i Nordiska rådet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels ock till skrivelse till Konungen med anmälan om de förrättade valen.

Föredrogos och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen överlämnade berättelse till 1961 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 9, angående försäljning av vissa kronoegendomar m. m.; och

nr 10, angående befrielse i vissa fall från betalningsskyldighet till kronan.

Föredrogos och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse nr 12, med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Rune Hermansson att under innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jäm-

ligt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelse innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt riksdagens kanslideputerade.

Föredrogos och hänvisades motionen nr 1 till behandling av lagutskott,
 motionen nr 2 till statsutskottet,
 motionen nr 3 till bevillningsutskottet,
 motionen nr 4 till behandling av lagutskott,
 motionen nr 5 till jordbruksutskottet och
 motionen nr 6 till allmänna beredningsutskottet.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet riksdagens revisorers berättelse över den år 1960 av dem verkställda granskningen av statsverket.

Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet riksdagens revisorers berättelser

dels om den år 1960 av dem verkställda granskningen av riksbanken,

dels ock om den år 1960 av dem verkställda granskningen av riksgäldskontoret.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott

dels justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse,

dels ock militieombudsmannens vid innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Anmäldes och bordlades följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 3, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 2 och 3 §§ förordningen den 15 maj 1959 (nr 168) om särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar;

nr 4, med förslag till lag om ändrad lydelse av punkt 6 av anvisningarna till 24 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370); samt

nr 14, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ lagen den 16 december 1949 (nr 680) om förbud mot spridning av vissa kartor m. m.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen och herrar vice talmän i riksdagens första kammare samt de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jämte dem tillsätta befattningshavare hos kammaren, den 12 januari 1961.

Till en början beslöto herrar deputerade, att kanslitjänstemännen skulle tills vidare utgöras av en notarie, tre förste stenografer, tolv stenografer, en reservstenograf, en förste kanslist samt fem kanslister, därav en tillika registrator och en kansliskrivare.

Herrar deputerade antogo för tjänstgöring tills vidare såsom

notarie (stomnotarie):

Gemert, Solveig, fru;

förste stenografer:

Stäckig, Sven, redaktör,
Hedelius, Erik, f. d. kammarrättsråd,
och

Ekman, Ernst L., redaktör;

stenografer:

Julin, Gösta, redaktör,
Eriksson, Arnold, fil. kand.,
Hähnel, Folke, redaktör,
Grass, Nils, e. o. förste kansliskreterare,

Lagerström, Lennart, biträdande direktör,

Nilsson, Lars, pol. mag., matematiker,
Elfner, Tord, e. förste byråsekreterare,

Wickberg, Sven, fil. mag.,
Gunnarson, Bengt, jur. kand.,
Sköldvall, Johnny, kansliskreterare,
Svahnström, Bertil, redaktör, och
Holmberg, Bo;

förste kanslist:

Stenwall, Wilhelm, byråsekreterare;

kanslist, tillika registrator:

af Petersens, Fritz, förste kansliskreterare,

kanslister:

von Krusenstjerna, Gunnar, t. f. förste kansliskreterare,

Ovegård, Lars, byrådirektör, och
Löfling, Arne, fil. stud.;

kanslist (kansliskrivare):

Stark, Lilian, fru;

reservstenograf:

Djurström, Stig, fil. stud.

Det skulle antecknas, att fru Gemert, af Petersens och fru Stark redan den 1, Stenwall den 7, von Krusenstjerna den 9 samt Ekman och Wickberg den 10 innevarande januari på särskild anmodan inträtt i tjänstgöring hos kammaren.

Det skulle åligga den sålunda antagna personalen att vid behov och i den mån ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

Beslöts vidare att för tid då så erfordras tillfälligt anställa biträde åt stomnotarien mot ersättning per timme, och skulle härför tills vidare anlitas förste expeditionsvakten hos arbetsdomstolen Gunnar Sterner.

På därom gjord ansökan beviljades stenografen Folke Hähnel från och med den 16 februari tills vidare tjänstledighet för enskilda angelägenheter.

Till vikarie för Hähnel under den tid denne åtnjöte tjänstledighet antogs kanslisten Arne Löfling. Vikarie för Löfling i dennes egenskap av kanslist skulle tillsättas senare.

År och dag som ovan.

In fidem

K.-G. Lindelöv

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 7, av herr *Öhman* och herr *Persson*, *Helmer*, om organiserande av ett neutralitetsförsvar;

nr 8, av herr *Andersson, Axel Emanuel*, och herr *Olsson, Ernst*, om undantagande från allmän varuskatt i vissa fall av begagnade varor;

nr 9, av herr *Elofsson, Gustaf, m. fl.*, om viss höjning av tullen för tobak;

nr 10, av herr *Peterson, Eric*, om översyn av reglerna för beskattning av realisationsvinst vid försäljning av egna hem;

nr 11, av herr *Larsson, Thorsten*, och herr *Carlsson, Eric*, om avskaffande i fredstid av arreststraff; samt

nr 12, av herr *Larsson, Thorsten*, och herr *Olsson, Ernst*, om nedsättning i vissa fall av biljettpriserna vid busstrafik.

På framställning av herr talmannen beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2 skulle sättas sist på föredragningslistan för kammarens nästa sammanträde.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 13.25.

In fidem
K.-G. Lindelöw